

ISSN 2518-1467 (Online),
ISSN 1991-3494 (Print)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ

Х А Б А Р Ш Ы С Ы

ВЕСТНИК

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

THE BULLETIN

THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

PUBLISHED SINCE 1944

4

JULY – AUGUST 2021

ALMATY, NAS RK

NAS RK is pleased to announce that Bulletin of NAS RK scientific journal has been accepted for indexing in the Emerging Sources Citation Index, a new edition of Web of Science. Content in this index is under consideration by Clarivate Analytics to be accepted in the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index, and the Arts & Humanities Citation Index. The quality and depth of content Web of Science offers to researchers, authors, publishers, and institutions sets it apart from other research databases. The inclusion of Bulletin of NAS RK in the Emerging Sources Citation Index demonstrates our dedication to providing the most relevant and influential multidiscipline content to our community.

Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясы «ҚР ҰҒА Хабаршысы» ғылыми журналының Web of Science-тің жаңаланған нұсқасы Emerging Sources Citation Index-те индекстелуге қабылданғанын хабарлайды. Бұл индекстелу барысында Clarivate Analytics компаниясы журналды одан әрі the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index және the Arts & Humanities Citation Index-ке қабылдау мәселесін қарастыруда. Web of Science зерттеушілер, авторлар, баспашылар мен мекемелерге контент тереңдігі мен сапасын ұсынады. ҚР ҰҒА Хабаршысының Emerging Sources Citation Index-ке енуі біздің қоғамдастық үшін ең өзекті және беделді мультидисциплинарлы контентке адалдығымызды білдіреді.

НАН РК сообщает, что научный журнал «Вестник НАН РК» был принят для индексирования в Emerging Sources CitationIndex, обновленной версии Web of Science. Содержание в этом индексировании находится в стадии рассмотрения компанией Clarivate Analytics для дальнейшего принятия журнала в the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index и the Arts & Humanities Citation Index. Web of Science предлагает качество и глубину контента для исследователей, авторов, издателей и учреждений. Включение Вестника НАН РК в Emerging Sources Citation Index демонстрирует нашу приверженность к наиболее актуальному и влиятельному мультидисциплинарному контенту для нашего сообщества.

Бас редактор:

ҚОЙГЕЛДИЕВ Мәмбет Құлжабайұлы (бас редактор), тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 3

Редакция алқасы:

ОМАРОВ Бауыржан Жұмаханұлы (бас редактордың орынбасары), филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Н = 4

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанұлы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

САПАРБАЕВ Әбдіжапар Жұманұлы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Халықаралық инновациялық технологиялар академиясының президенті (Алматы, Қазақстан) Н = 4

ЙОВИЦА Радун Патетре, Ph.D (археология), Нью-Йорк университетінің профессоры (Нью-Йорк, АҚШ) Н = 19

БАНАС Йозеф, әлеуметтану ғылымдарының докторы, Жешув технологиялық университетінің профессоры (Жешув, Польша) Н = 26

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Украинаның еңбек сіңірген ғылым және техника қайраткері, «Киев-Могила академиясы» ұлттық университетінің кафедра меңгерушісі (Киев, Украина) Н = 2

МАКУЛОВА Айымжан Төлегенқызы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Нархоз Университеті (Алматы, Қазақстан) Н = 3

ИСМАҒҰЛОВ Оразак Исмағұлұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Н = 6

ӘБЖАНОВ Ханкелді Махмұтұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 4

БИЖАНОВ Ахан Хұсайынұлы, саясаттану ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА корреспондент-мүшесі, Философия, саясаттану және дінтану институтының директоры (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ТАЙМАҒАМБЕТОВ Жакен Қожахметұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 4

СҮЛЕЙМЕНОВ Майдан Күнтуарұлы, заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

САБИКЕНОВ Салахиден Нұрсарыұлы, заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

ҚОЖАМЖАРОВА Дариякул Пернешқызы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

БАЙТАНАЕВ Бауыржан Әбішұлы, тарих ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Мүслімқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ШАУКЕНОВА Зарема Каукенқызы, әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Өмірбекқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

НУРҚАТОВА Ляззат Төлегенқызы, әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ӘБІЛҚАСЫМОВА Алма Есімбекқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Ресей білім академиясының академигі (Мәскеу қ.), Педагогикалық білім беруді дамыту орталығының директоры (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, педагогика кафедрасының меңгерушісі, К.Г. Разумовский атындағы Мәскеу мемлекеттік технологиялар және басқару университетінің Әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдар және технологиялар факультетінің деканы (Мәскеу, Ресей) Н = 34

ДИБО Анна Владимировна, филология ғылымдарының докторы, РҒА корреспондент-мүшесі, РҒА Тіл білімі институтының Орал-алтай тілдері бөлімінің меңгерушісі (Мәскеу, Ресей) Н = 3

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Хабаршысы».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ (Алматы қ.). Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің Ақпарат комитетінде 12.02.2018 ж. берілген № 16895-Ж мерзімдік басылым тіркеуіне қойылу туралы куәлік.

Тақырыптық бағыты: *әлеуметтік ғылымдар саласындағы зерттеулерге арналған.*

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

Тиражы: 300 дана.

Редакцияның мекен-жайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., тел.: 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы, 2021

Типографияның мекен-жайы: «Аруна» ЖК, Алматы қ., Мұратбаев көш., 75.

Главный редактор:

КОЙГЕЛЬДИЕВ Мамбет Кулжабаевич (главный редактор), доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 3

Редакционная коллегия:

ОМАРОВ Бауыржан Жумаханулы (заместитель главного редактора), доктор филологических наук, профессор, академик НАН РК (Нур-Султан, Казахстан) Н = 4

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанович, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

САПАРБАЕВ Абдижапар Джуманович, доктор экономических наук, профессор, почетный член НАН РК, президент Международной академии инновационных технологий (Алматы, Казахстан) Н = 4

ЙОВИЦА Радуга Пэтрэ, доктор философии (Ph.D, археология), профессор Нью-Йоркского университета (Нью-Йорк, США) Н = 19

БАНАС Йозеф, доктор социологических наук, профессор Жешувского технологического университета (Жешув, Польша) Н = 26

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, доктор экономических наук, профессор, заслуженный деятель науки и техники Украины, заведующая кафедрой Национального университета «Киево-Могилянская академия» (Киев, Украина) Н = 2

МАКУЛОВА Айымжан Тулегеновна, доктор экономических наук, профессор, Университет Нархоз (Алматы, Казахстан) Н = 3

ИСМАГУЛОВ Оразак Исмагулович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Нур-Султан, Казахстан) Н = 6

АБЖАНОВ Ханкелди Махматович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 4

БИЖАНОВ Ахан Хусаинович, доктор политических наук, член-корреспондент НАН РК, директор Института философии, политологии и религии (Алматы, Казахстан) Н = 1

ТАЙМАГАМБЕТОВ Жакен Кожаметович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 4

СУЛЕЙМЕНОВ Майдан Кунтуарович, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

САБИКЕНОВ Салахиден Нурсариевич, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

КОЖАМЖАРОВА Дариякуль Пернешевна, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

БАЙТАНАЕВ Бауржан Абишевич, доктор исторических наук, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Муслимовна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

ШАУКЕНОВА Зарема Каукеновна, доктор социологических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Омирбековна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

НУРКАТОВА Ляззат Толегеновна, доктор социологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

АБЫЛКАСЫМОВА Алма Есимбековна, доктор педагогических наук, профессор, академик НАН РК, академик Российской академии образования (г. Москва), директор Центра развития педагогического образования (Алматы, Казахстан) Н = 1

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, доктор педагогических наук, профессор, заведующий кафедрой педагогики, декан факультета Социально-гуманитарных наук и технологий Московского государственного университета технологий и управления имени К.Г. Разумовского (Москва, Россия) Н = 34

ДЫБО Анна Владимировна, доктор филологических наук, член-корреспондент РАН, заведующий отделом урало-алтайских языков Института языкознания РАН (Москва, Россия) Н = 3

«Вестник Национальной академии наук Республики Казахстан».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Собственник: РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы). Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации Министерства информации и коммуникаций и Республики Казахстан № 16895-Ж, выданное 12.02.2018 г.

Тематическая направленность: посвящен исследованиям в области социальных наук.

Периодичность: 6 раз в год.

Тираж: 300 экземпляров.

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219, тел. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Национальная академия наук Республики Казахстан, 2021

Адрес типографии: ИП «Аруна», г. Алматы, ул. Муратбаева, 75.

Editor in chief:

KOIGELDIEV Mambet Kulzhabaevich (Editor-in-Chief), Doctor of History, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 3

Editorial board:

OMAROV Bauyrzhan Zhumakhanuly (Deputy Editor-in-Chief), Doctor of Philology, Professor, Academician of NAS RK (Nur-Sultan, Kazakhstan) H = 4

MATYZHANOV Kenzhekhan Slyamzhanovich, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SAPARBAYEV Abdizhappar Dzhumanovich, Doctor of Economics, Professor, Honorary Member of NAS RK, President of the International Academy of Innovative Technology, (Almaty, Kazakhstan) H = 4

JOVICA Radu Petre, Ph.D, History, Archeology, Professor, New York University (New York, USA) H = 19

BANAS Joseph, Doctor of Social science, Professor, Rzeszow University of Technology (Rzeszow, Poland) H = 26

LUKYANENKO Irina, doctor of economics, professor, honored worker of Science and Technology of Ukraine, head of the department of the National University «Kyiv-Mohyla Academy» (Kiev, Ukraine) H = 2

MAKULOVA Aymzhan Tulegenovna, doctor of economics, professor, Narkhoz University (Almaty, Kazakhstan) H = 3

ISSMAGULOV Orazak Issmagulovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Nur-Sultan, Kazakhstan) H = 6

ABZHANOV Khankeldi Makhmutovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 4

BIZHANOV Akhan Khusainovich, Doctor of Political Sciences, Corresponding Member of NAS RK, Director of the Institute of Philosophy, Political Science and Religion (Almaty, Kazakhstan) H = 1

TAIMAGAMBETOV Zhaken Kozhakhmetovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK, (Almaty, Kazakhstan) H = 4

SULEYMENOV Maidan Kuntuarovich, Doctor of Law, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SABIKENOV Salakhiden Nursarievich, Doctor of Law, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 2

KOZHAMZHAROVA Dariyakul Perneshevna, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 2

BAITANAEV Baurzhan Abishevich, Doctor of Historical Sciences, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

BAZARBAYEVA Zeinep Muslimovna, Doctor of Philology, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SHAUKENOVA Zarema, Doctor of Sociology, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

DZHOLDASBEKOVA Bayan Umirbekovna, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS RK H = 2

NURKATOVA Lyazzat Tolegenovna, Doctor of Social Sciences, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan (Almaty, Kazakhstan) H = 1

ABYLKASYMOVA Alma Yessimbekovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of NAS RK, academician of the Russian Academy of Education (Moscow), Director of the Center for the Development of Pedagogical Education (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SHISHOV Sergey, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy, Dean of the Faculty of Social Sciences and Humanities and Technologies of the Razumovsky Moscow State University of Technologies and Management (Moscow, Russia) H = 34

DYBO Anna Vladimirovna, Doctor of Philology, Corresponding Member of the Russian Academy of Sciences, Head of the Department of Ural-Altaic Languages of the Institute of Linguistics of the Russian Academy of Sciences (Moscow, Russia) H = 3

Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Owner: RPA «National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan» (Almaty). The certificate of registration of a periodical printed publication in the Committee of information of the Ministry of Information and Communications of the Republic of Kazakhstan No. 16895-Ж, issued on 12.02.2018.

Thematic focus: *it is dedicated to research in the field of social sciences.*

Periodicity: 6 times a year.

Circulation: 300 copies.

Editorial address: 28, Shevchenko str., of. 220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2021

Address of printing house: ST «Aruna», 75, Muratbayev str, Almaty.

Kalibayeva A.S.

Kurmangazy Kazakh National Conservatoire, Almaty, Kazakhstan.

E-mail: aizhanakalibayeva@gmail.com

**UNIVERSALISM OF CREATIVE PERSONALITY
(ON THE EXAMPLE OF GULZHAN UZENBAYEVA)**

Abstract: although the concept of universalism – a creative versatility of a person – is infrequently found in scholarly literature, as a phenomenon, it is inherent in many musicians of different national cultures and eras. At the beginning of the 21st century, different types of creative personalities have developed in a ramification of the composer tradition of Kazakhstan: composers oriented towards national culture, towards Western academicism, and authors of a mixed orientation. Many musicians harmoniously combine performing, composing, teaching, research, organizational, leadership, and other talents. Concerning the forms of creative activity, universalism seems to be an intrinsic property of a professional musician in any ethnic tradition, in mass art, and in Western music until the 18th century. In modern conditions, the self-realization of a musician in various qualities again becomes relevant. Expanding the field of creative self-expression, it gives impetus to the manifestation of innovative thinking. Based on the analysis of the multifaceted activities of the composer, pianist, and teacher Gulzhan Uzenbayeva, various aspects of the universalism of the creative personality are revealed. The combination of the artistic means of two traditions (ethnic and modern westernized composer) reflects the universalism of style. Multidimensional self-realization (composer-performer-teacher) contributes to greater demand and a successful career as a musician. Both the style and the career of a musician combine the features of syncretic (characteristic of oral traditions) and synthetic (characteristic of art music) universalism. The musical culture of Kazakhstan is of significant interest in the light of this topic because this culture has preserved various types of universalism, and unique ‘bicultural’ approaches to the study of this phenomenon have been formed.

Key words: universalism in creativity, creative versatility, composers of Kazakhstan, composer-performer, Gulzhan Uzenbayeva.

Introduction. Universalism as a phenomenon of musicians’ multifaceted self-realization has always existed and goes back to the syncretism of creative activity in traditional culture. A holistic understanding of this phenomenon is associated with a wide range of issues from such areas as musical professionalism (oral tradition and writing), the creative process of the musician, psychology, and sociology of music.

Despite the prevalence of the phenomenon, universalism has not been studied as an independent phenomenon yet. To date, there are several studies devoted to the universalism of personality, where the phenomenon of versatile activity and creativity

of representatives of the different cultures and eras is considered, and attempts are made to determine the types of universal genius⁷. At the same time, studies on the creative biographies of musicians explore specific aspects of and approaches to universalism⁸. This phenomenon appears in art history and philosophical works exploring the psychology of creative activity. However, the universalism issue, combining writing and performing, and research, pedagogical and organizational activities of composers is currently little studied in Russian⁹ and English-language scholar literature¹⁰.

⁷ Among the authors of these works are Yu. Berestennikov [1], N. Gavryushin [2], N. Goncharenko [3], V. Garpushkin [4], S. Markov [5], V. Semina [6], E. Sinitsyn, O. Sinitsyna [7], Yu. Tolkachev [8];

⁸ Works by Yu. Kremlyov [9], A. Solovtsov [10], K. Zenkin [11], D. Zhitomirsky [12] and others;

⁹ The dissertation by Qin Qin [13] is a rare example of this topic;

¹⁰ Researches of foreign authors – F. Richards [14], S. G. Shewbert [15], R. Frost [16].

The musical culture of Kazakhstan is of significant interest in the light of this topic because this culture has preserved various types of universalism, and unique ‘bicultural’ approaches to the study of this phenomenon have been formed.

Methods. The study of this phenomenon assumes an integrated approach and has an interdisciplinary character in the combination of musicological, musical-sociological, and musical-cultural methods. The methodology of this work is based on the established typology of traditions. The very history of the phenomenon dictates this approach. From ancient times to the 20th century, almost all composers combined the composition with music performance. In the last century, there has been a tendency to differentiate musicians into performers-interpreters and performers-creators. According to the just statement of L. Cardassi and G.G. Bertissolo, by the middle of the 19th century, a specific hierarchy of musical professions was formed: “From then on composers were placed hierarchically above the – much less heroic – performers. Indeed, despite the highly technical needs required to perform the new music being created, performers have been seen as ‘executors’ of a score, expected to reproduce it in the most transparent way possible, blocking any intention of creating on, or – in the composers’ minds, altering – the composer’s creation” [17, p.6]. However, universalism is preserved in different layers of culture, and, including in connection with the composer’s creativity, provides many advantages. It promotes universal self-realization in modern conditions, ensures the performance of works and satisfies demand from the public.

Depending on the type of tradition (oral, written), there are different ways of combining creative activity. In the conditions of Kazakh art, the phenomenon of universalism has its national specificity since it is conditioned by ethnic thinking and worldview, a deep connection with oral professional traditions, for which syncretism is typical. In the context of oral culture, the definition of ‘syncretic universalism’ is applicable – the fundamental inseparability of writing and performing in the creative process.

An essential aspect of universalism is the simultaneous possession of a complex means of artistic expression within both traditions: ethnic Kazakh and Kazakh westernized. Even brought up in the conditions of an academic tradition, composers in various ways study and implement the compositional features of Kazakh music in their work. A. Raimkulova notes that through the complication of the musical language of transcriptions and the combination of elements of folklore with new composer techniques of the

20th century, the so-called ‘stylistic biculturalism’ is formed [18, p.78]. Thus, from the perspective of style, almost every composer of Kazakhstan is universal, and this universalism can be called ‘bicultural’.

Musical and sociological foundations of the universalism of Kazakhstani composers.

The fundamental distinction of contemporary composers-performers is a fundamentally separate existence in these two hypostases. Only in mass art, the existence of ‘syncretically’ universal musicians is possible, and academic music presupposes the universalism of a ‘synthetic’ quality. The work of such Kazakhstani composers as N. Mendygaliyev, A. Isakova, S. Yerkimbekov, A. Raimkulova, G. Uzenbayeva, K. Onalbayeva makes it possible to reveal both the modern specifics of universalism and the objective reasons for its existence and study. Its ‘surge’ falls on the generation of composers whose creative activity began in the 1980s. It is due to the education of ‘superprofessionals’ in the mainstream of the ideal Soviet society.

Secondly, by this time, a stable system of music education had formed in Kazakhstan, in which it became possible to study two specialties. Gaziza Zhubanova made a significant contribution to the teaching of this generation of composers. During the years of her leadership, the teachers’ qualification in the Almaty Conservatoire significantly increased. The necessary conditions have been created for the manifestation of the creative potential of young composers.

Thirdly, the increased level of performing culture in Kazakhstan – opera performances, symphony concerts – stimulated young musicians to expand the range of creative activities.

Finally, the universalism of the younger generation opened up new opportunities. It provided higher chances for self-realization in various areas of musical creativity, such as composition, concert activity and teaching (both composing and performing arts), rather than a narrow specialization in one of the aspects.

The universalism of Gulzhan Uzenbayeva’s creativity. A clear example of universalism in style and self-realization is the Honored Worker of the Republic of Kazakhstan, composer, professor of the special piano department at Kurmangazy Kazakh National Conservatoire – Gulzhan Uzenbayeva. She belongs to the fourth generation of composers in Kazakhstan, who vividly represent their national composer school in the country and abroad. Her multifaceted creative activity is representative of the modern musical culture of Kazakhstan. As the musicologist T. Jumaliyev notes: “She is a unique, actively

thinking composer who created her peculiar style, a deep brilliant performer, a thoughtful teacher” [19, p. 453].

The genre diversity distinguishes the creative heritage of G. Uzenbayeva: from transcriptions of Kazakh folk songs to concerts, chamber works, and single-movement symphonic works. The composer uses pre-classical genres – Prelude and Fugue, Toccata, Fantasy for Piano, Variations for Organ; classical – Sonata for violin and piano, Cello and Piano concertos, Piano trio GAsEsA; romantic – Poem for piano and orchestra GasyrYelesi, concert pieces Samgau, Zharys.

Currently Gulzhan Uzenbayeva is actively giving concerts. Her extensive repertoire includes masterpieces of Western European and Russian music and works by composers of Kazakhstan, including her own, which allows us to speak of intensive educational work. Along with solo concerts, G. Uzenbayeva annually prepares a number of the most complex chamber repertoire programs.

Her pedagogical work is inextricably linked with the concert and educational activities of the musician. Among her pupils are laureates of international competitions. It is noteworthy that some of G. Uzenbayeva's students compose themselves in a row. At the heart of her pedagogical method lies in revealing students' creative potential in different directions, including teaching pianistic skills from the composer's point of view, which, in her opinion, is one of the essential components in the performing process¹¹.

The development and formation of the facets of the musician's talent proceeded in a different rhythm, forming a kind of polyphony in which performance, music composition, and pedagogy complemented each other. Successful self-realization in all areas is a noteworthy example of universalism. Analysis of the mutual influence of G. Uzenbayeva's composing, and performing activities explains her success and recognition in the modern culture of Kazakhstan.

Discussion. Activity as a concert performer has a significant impact on the creative image of G. Uzenbayeva, expressed both in style and in the genre palette of the composer. Of particular interest in the light of this topic are those works in which she is simultaneously a composer and a performer. Noting the unity of the two professions, researcher A. Nusupova writes: “The author subtly senses the procedural nature of performing art, the psychological and physiological aspects of which find a kind of expression in the score” [20, p.11].

Thus, the interpenetration of the two spheres of creativity contributes to the fundamental enrichment of both.

G. Uzenbayeva's piano style is diverse; its richness is due to active performing activity. In her piano compositions, the features of her pianism are manifested in entirely different ways. For example, in Toccata (1982), various types of sub-voice, contrast and imitation polyphony are involved in developing the thematic material, which indicates the composer's polyphonic thinking. In the Piano Concerto A minor (1987), in the carefully developed symphonic drama, strict logic and classical harmony of conception are noticeable. “The work, which is distinguished by the lyric-epic and dramatic perception of the world,” writes T. Jumalieva, “was created at the junction of two worlds and two musical cultures – East and West. G. Uzenbayeva was inspired by Kazakh folk music, concerts of her favourite composers-pianists – S. Rachmaninov, S. Prokofiev” [19, p. 455].

Performing chamber-instrumental compositions in an ensemble with outstanding musicians allowed G. Uzenbayeva to study the acoustic, technical and expressive capabilities of various instruments and feel ‘from the inside’ the specifics of chamber genre, the logic of thematic development and interaction of parts. Deep knowledge of the subtlest nuances and secrets of performing skills became the basis of her composing ideas. For example, in the Sonata for Violin and Piano (1984), the pianist-composer reveals the ensemble properties of her instrument – the ability to concede gently to a partner and co-intonate. Thus, both in solo and chamber works of G. Uzenbayeva, the features of the pianistic thinking of the composer-performer are captured, subtly feeling the nature of the piano sound, its beauty, and richness.

According to the stylistic guidelines of creativity, G. Uzenbayeva can be characterized as a kind of ‘post-neoclassicist’. Romanticism, neoclassicism, impressionism, and modern compositional techniques are the spheres of the musician's artistic interests and professional searches. Over the years, her style has evolved significantly. In her student years, the young composer applied an experimental approach to creativity, used original means of expression combined with strict constructive logic. “At the beginning of my career, my musical language was complicated, I was very fond of modern writing techniques, but I always tried to ensure that the musical text was ‘embedded’ in accessible forms and was understandable to listeners and performers”

¹¹From a personal conversation with G. Uzenbayeva.

[21, p. 87]. Currently fluent in the style palette of academic music, she tends mainly to music in a neo-romantic vein. Despite her academic education, her creative biography and the style of her works speak of the firm rootedness of her composer's talent in traditional culture through purposeful training and the development of national traditions.

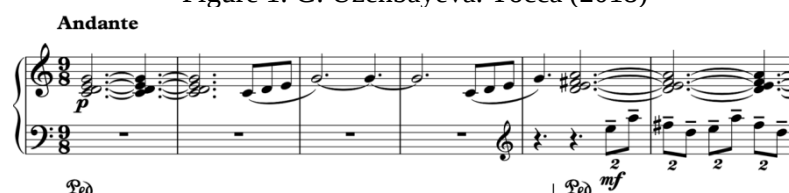
The uniqueness of G. Uzenbayeva's style is associated with the ability to synthesize contemporary and conventional elements of the language organically. She does not tend to stay in one emotional state for a long time. For example, *Fantasy for Piano* (1997) attracts listeners with a mobile and dynamic change of images, improvisational development, the brevity of utterance – properties characteristic of national musical art. At the same time, the range of aesthetic and stylistic components of the European tradition, sensitively perceived and synthesized in pianistic and composing practice, is also extensive. On the one hand, her work is diverse and universal in terms of genre.

On the other hand, she unites in her creative heritage an almost exclusive interest in instrumental music. "She has more of a penchant for instrumental music. From the very first lessons, she proved to be

an erudite musician", writes G. Zhubanova, "she knew a lot of modern music and had a bright, refined, expressive talent and to some extent confidently mastered the technique of instrumental writing associated with intellectual thinking ... Gulya is one of those, about which people say – there is a divine spark!" [22, p. 235].

A striking example of manifold universalism is the piano piece *Tocca* (2018), written for K. Onalbayeva. In this work, G. Uzenbayeva develops her specific version of national harmony, rhythm, expands the range of the piano sound space due to sonoristic-colour effects, in the spirit of the ethnic sound image S. Utegaliyeva associates with the concept of 'ethnic sound ideal' [23]. It merges the features of the improvisational beginning of the European toccata, and at the same time, in harmony, the meter-rhythm features characteristic of Kazakh music emerge. An example is an initial theme (Figure 1). The modal intonation cell built on the pentatonic scale sounds, which is a synthesis of ancient baroque and Kazakh music, serves as the material for the thematic development. The dominance of the thematic core, or the so-called 'small cell', organizes various levels of the musical texture and forms its integrity.

Figure 1. G. Uzenbayeva. *Tocca* (2018)

It is noteworthy that G. Uzenbayeva appears in this work, first of all, as a modern composer-pianist. This was reflected in musical space's expansion, despite the miniature genre, the strengthening of chamberness (piano predominance), the combination of various timbre colours, the rhythmic complication (polyrhythm), the deviation of the tonal principle towards the modal (pentatonic). At the same time, the imitation of *dombyra*¹² sound, the use of 'ethnic sound ideal'¹³ (F. Bose's term) in the middle part of the work, the improvisational development, inherent in traditional music, are the stylistic elements of the composition. An intimate, confessional tone distinguishes the *Tocca*. Everything is built on the colour of the piano sound. Such qualities of G. Uzenbayeva's performing and composing style as spiritual concentration and utmost brevity are manifested in it.

Thus, the artistic manner and G. Uzenbayeva's style became the embodiment of the peculiarities of her versatile creative nature, characterized by the richness of musical imagination, ingenuity, a sense of inner freedom, and a desire for novelty. Her stylistic universalism is manifested in the pianistic richness, the combination of ethnic and universal. G. Uzenbayeva, brought up in academic conditions but firmly rooted in traditional culture through purposeful training and mastering national traditions, made a significant contribution to the development of Kazakhstani pianism.

Conclusion. Using the example of G. Uzenbayeva's creativity, it becomes evident that the skills acquired in performing, pedagogical and social work had a beneficial effect on her composer's activity. The universalism of the

¹²Kazakh traditional two-stringed lute chordophone.

¹³S. Utegaliyeva defines it as "the timbre-register model of sound represented as an image, the concentrated expression of

sound nations of the Turkic People, its transformation - from throat sound to instrumental 'voice' [24, p. 517].

composer-pianist finds various manifestations, on the one hand, in a style where bicultural style guidelines are visible: the oral traditions of the Kazakh people and academic music. On the other hand, in creative self-realization, the synthetic type characteristic of written traditions is revealed. Thus, universalism contributes to more successful self-realization in modern conditions, ensures the performance of works, and often is associated with the peculiarities of upbringing and the specifics of the ethnic Kazakh culture.

This material does not exhaust the whole variety of universalism manifestations in the musical culture of Kazakhstan. For a complete panorama of the universal and nationally specific in this phenomenon, it is necessary to study the creative biographies and works of composers of the

current generation, self-actualizing in this way, and trace the parallels between composers', traditional, and mass music. However, these problems are the subject of independent research beyond the scope of this article.

These days, musicians are required to be flexible and versatile in their professional activities. They have a specific motivation that distinguishes them from the first and modern generations. Composers-instrumentalists performing on the current concert stage develop and expand the repertoire, engage in educational activities, promote national art outside Kazakhstan. Further study of the phenomenon of universalism can influence the transformation of educational programs for the training of composers and performers.

Калибаева А.С.

Құрманғазы атындағы Қазақ ұлттық консерваториясы, Алматы, Қазақстан.

E-mail: aizhanakalibayeva@gmail.com

ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ТҮЛҒАНЫҢ ӘМБЕБАПТЫҒЫ (ГҮЛЖАН УЗЕНБАЕВАНЫҢ МЫСАЛЫНДА)

Аннотация: "әмбебаптылық" ұғымы арнайы әдебиеттерде іс жүзінде кездеспесе де, құбылыс ретінде ол әртүрлі ұлттық мәдениеттер мен дәуірлердегі көптеген музыканттарға тән. ХХІ ғасырдың басында Қазақстанның тармақталған композиторлық дәстүрінде әр түрлі шығармашылық тұлғалар қалыптасты. Олар: ұлттық мәдениетке, батыс академизміне бағдар алған композиторлар және де аралас бағытты ұстанған авторлар. Бұл авторлардың арасында орындаушылық, композиторлық, педагогтық, зерттеушілік, ұйымдастырушылық, басқарушылық және де басқада қырынан үйлесім таба білетін музыканттар аз емес. Шығармашылық қызмет түрлеріне қатысты әмбебаптылық кез-келген этникалық дәстүрде, бұқаралық өнерде, сондай-ақ ХVІІІ ғасырға дейінгі батыс музыкасында кәсіби музыканттың имманентті қасиеті болып көрінеді. Қазіргі жағдайда музыканттың әр қырынан өзін-өзі танытуы, қайтадан өзекті бола бастады. Шығармашылық қарымын кеңейте отырып, ол тың инновациялық ойлардан серпіліс табады. Композитор, пианист және педагог Гүлжан Узенбаеваның санқырлы қайраткерлік қасиетін талдау негізінде шығармашылық тұлғаның әмбебапты түрлі аспектілері ашылады. Екі дәстүрдің (этникалық және жаңа еуропалық композиторлық) көркемдік бейнелеу құралдарының үйлесімі стильдің әмбебаптығын көрсетеді. Жан-жақты өзін-өзі шыңдау (композитор-орындаушы-педагог) музыканттың үлкен сұранысқа ие болуына, табысты болуына ықпал етеді. Музыканттың стилінде, мансабында, синкретикалық (ауызша дәстүрлерге тән) және синтетикалық (академиялық өнерге тән) типтегі әмбебаптылық белгілері біріктірілген. Қазақстанның музыкалық мәдениеті осы тақырып бойынша айтарлықтай қызығушылық танытады, өйткені бүгінге дейін әмбебаптықтың әртүрлі типтері сақталып, осы феноменді зерттеуге ерекше "бикультуралық" тәсілдер қалыптастырылды.

Түйін сөздер: шығармашылықтағы әмбебаптық, Қазақстан композиторлары, композитор-орындаушы, Гүлжан Узенбаева.

Калибаева А.С.

Казахская Национальная Консерватория им. Курмангазы, Алматы, Казахстан.

E-mail: aizhanakalibayeva@gmail.com

УНИВЕРСАЛИЗМ ТВОРЧЕСКОЙ ЛИЧНОСТИ (НА ПРИМЕРЕ ГУЛЬЖАН УЗЕНБАЕВОЙ)

Аннотация: хотя понятие «универсализм» практически не встречается в специальной литературе, как явление он присущ многим музыкантам разных национальных культур и эпох. На начало XXI века в разветвленной композиторской традиции Казахстана сложились разные типы творческих личностей: композиторы, ориентированные на национальную культуру, на западный академизм, авторы смешанной направленности. Среди них немало музыкантов, гармонично сочетающих исполнительские, композиторские, педагогические, исследовательские, организаторские, руководительские и другие таланты. В отношении форм творческой деятельности универсализм представляется имманентным свойством музыканта-профессионала в любой этнической традиции, в массовом искусстве, а также в западной музыке до XVIII века. В современных условиях самореализация музыканта в различных качествах снова становится актуальной. Расширяя поле творческого самовыражения, она дает импульс к проявлению новаторского мышления. На основе анализа многогранной деятельности композитора, пианистки и педагога Гульжан Узенбаевой раскрываются различные аспекты универсализма творческой личности. Совмещение средств художественной выразительности двух традиций (этнической и новоевропейской композиторской) отражает присущий ей универсализм стиля. Многоплановая самореализация (композитор-исполнитель-педагог) способствует большей востребованности и успешной карьере музыканта. И в стиле, и в карьере музыканта совмещаются черты универсализма синкретического (свойственные устным традициям) и синтетического (характерные для академического искусства) типа. Музыкальная культура Казахстана представляет существенный интерес в свете данной тематики, поскольку до нашего времени сохраняются разные типы универсализма и сформированы особые «бикультурные» подходы к изучению данного феномена.

Ключевые слова: универсализм в творчестве, композиторы Казахстана, композитор-исполнитель, Гульжан Узенбаева.

Information about author:

Kalibayeva A.S. – Doctoral student, Kurmangazy Kazakh National Conservatoire, aizhanakalibayeva@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-8021-496X>.

REFERENCES

- [1] Berestennikov Yu. Music of universal personalities: [Electronic resource]. <http://web2-7-free-co.50webs.com/muzyka-universalnyx-lichnostej-835795.html> (accessed 22.04.2021.) (in Russ.).
- [2] Gavryushin N. (1974) The universality of the creative personality // Man of science. Moscow: Science. – p. 254-262.
- [3] Goncharenko N. (1991) Genius in art and science. Moscow: Art. – 432 p.
- [4] Garpushkin V. (2008) Universalism as a paradigm of philosophy: past and perspective // Philosophy and Society. Issue No 2 (50). [Electronic resource]. <https://www.socionauki.ru/journal/articles/130081/> (accessed 22.04.2021.) (in Russ.).
- [5] Markov S. Universality. [Electronic resource]. <https://geniusrevive.com/essentsialnye-teorii-genialnosti/> (accessed 22.04.2021.) (in Russ.).
- [6] Semina B. (2004) The phenomenon of creative universalism in culture [Electronic resource]. <https://cyberleninka.ru/article/n/fenomen-tvorcheskogo-universalizma-v-kulture-1/viewer> (accessed 22.04.2021.) (in Russ.).
- [7] Sinitsyn E., Sinitsyna O. (2004) The Secret of the Creativity of Geniuses. ISBN: 5-89170-001-8. Novosibirsk. – 527 p.
- [8] Tolkachev Y. (1984) Universality of personality (a socio-philosophical aspect of research): Diss. Cand. Philosophical Sciences: 09.00.01. Sverdlovsk. – p. 4.
- [9] Kremlyov Y. (1970) Ludwig Van Beethoven. 1770-1970. Aesthetics, creative heritage, performance. Moscow: Muzyka. – 254 p.
- [10] Solovtsov A. (1960) Fryderyk Chopin. Life and art. Moscow: Muzgiz. – 504 p.
- [11] Zenkin K. (1995) 'Chopin's Piano Miniature. Moscow. – 151 p.
- [12] Zhitomirsky D. (1964) Robert Schumann: (Essay on life and work). - Moscow: Muzyka. – 880 p.
- [13] Qin Qin (2013) Liu Shikun, Zhou Guangren and Tszu-Jiang: Three Faces of Contemporary Chinese Musical Art (on the Problem of the Universalism of a Creative Personality): Diss. cand. arts: 17.00.02. St. Petersburg.

- [14] Richards F. (2003). Changing Identities: The Pianist and Composer Helen Perkin. *Australasian Music Research*. University of Melbourne. <https://search.informit.org/doi/10.3316/ielapa.200452912008881> (accessed 22.04.2021.) (in Eng.).
- [15] Shewbert S.G. (2008) The versatile Marion Bauer (1882-1955): American composer, lecturer, writer. Thesis for the degree Master of Arts in Music. Portland, Oregon. [Electronic resource]. https://library2.up.edu/theses/2008_shewberts.pdf (in Eng.).
- [16] Frost R. (1960) Musicians Can Be Versatile. *Music Journal*; New York. V.18, Ed.1. [Electronic resource]. <https://search.proquest.com/openview/bff08ed2a62e558b3b297a42794796b9/1?pq-origsite=gscholar&cbl=1821602> (accessed 22.04.2021.) (in Eng.).
- [17] Cardassi L., Bertissolo G. (2020) Shared musical creativity: teaching composer-performer collaboration // *Vortex Music Journal*, v.8, n.1. <https://doi.org/10.33871/23179937.2020.8.1.13> (in Eng.).
- [18] Raimkulova A. (2020) On the role of professionalism of the oral tradition in the formation and transformation of the style of the national composer school of Kazakhstan // *News of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan. Series of Social and Human Sciences*. Volume 3, Number 331. – PP.77-85. <https://doi.org/10.32014/2020.2224-5294.54> ISSN 2224-5294 (Online) (in Russ.).
- [19] Dzhumaliev T. (2013) *Gulzhan Uzenbayeva / Essays on the composers of Kazakhstan*. - Comp. A. Nusupova. – Almaty. – p. 442-469.
- [20] Nusupova A. (2008) The genre of the piano concert in the works of the composers of Kazakhstan. Author. dis. cand. arts: 17.00.02. Almaty.
- [21] Bekbulatova A. (2014) *Gulzhan Uzenbayeva's Piano Music: Genres, Forms, Style*. - Dis. Cand. Arts: - Astana. – 125 p.
- [22] Zhubanova G. (1996) *My World - Music*. In 2 volumes. V. 1. Articles, essays, memoirs. – Almaty. – 172 p.
- [23] Utegalieva S. (2016). A Computer-Based Study of Scales on the Kazakh Dombra and Kyt-Kobyz. *Yearbook for Traditional Music*, 48, 146-166. <https://doi:10.5921/yeartradmusi.48.2016.0146> (in Eng.).
- [24] Utegalieva S. (2013) *The sound world of the music of the Turkic peoples: theory, history, practice (based on the instrumental traditions of Central Asia)*. - Moscow: Composer. – 528 p.

МАЗМҰНЫ

ЭКОНОМИКА

Абиева С.Н., Маткаримова Л.К. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ ЭКОНОМИКАСЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫН БАҒАЛАУ	6
Адилбек Торбек ҚАЗІРГІ ҚОҒАМДАҒЫ PR-КОММУНИКАЦИЯЛАР.....	14
Амурская М.А., Амирова Р.И., Гуськов С.В. РЕСЕЙ МЕН ҚЫТАЙДЫҢ БУХГАЛТЕРЛІК ЕСЕП ЖҮЙЕЛЕРІН ҮЙЛЕСТІРУДІҢ АЛҒЫ ШАРТТАРЫ.....	20
Блеутаева К., Гусенов Б. ЖАҒАНДАНУ ДӘУІРІНДЕ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ СЫРТҚЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТІН ДАМУ (АЛМАТЫ ОБЛЫСЫ МЫСАЛЫНДА) ЖӘНЕ ҰЛЫ ЖІБЕК ЖОЛЫН ҚАЙТА БАСТАУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	28
Байгиреева Ж.З., Ниязбекова Ш.У., Шамишева Н.К. СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ САЛАСЫНДАҒЫ АДАМИ КАПИТАЛДЫҢ ДАМУЫН ТАЛДАУ.....	36
Демчишак Н.Б., Багрий М.В., Бричка Б.Б., Вислородская Г.П. УКРАИНАНЫ МЫСАЛҒА АЛА ОТЫРЫП, АШЫҚ ЭКОНОМИКАДАҒЫ КӘСПОРЫНДАРДЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТІН ҚАРЖЫЛЫҚ ЫНТАЛАНДЫРУ ҚҰРАЛДАРЫН ТАҢДАУ.....	43
Жакупов Е.К., Бержанова А.М. ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСПКЕРЛІКТІҢ ӨНІРДІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӘЛЕУЕТІНЕ ӘСЕРІ.....	51
Көкенова А.Т., Абдикеримова Г.И., Куланова Д.А., Есболова А.Е., Мергенбаева А.Т. ҚАЗАҚСТАН МЕН ШЕТЕЛДЕГІ ЕТ ӨНЕРКӘСІБІН БАҒАЛАУ ЖӘНЕ ДАМУ.....	59
Кокеева С., Абылайханова Т., Ниязбекова Ш. ҚАЗАҚСТАННЫҢ ТҮСТІ МЕТАЛЛУРГИЯ КӘСПОРЫНДАРЫНЫҢ КАПИТАЛ ҚҰРЫЛЫМЫ ЖӘНЕ ҚАРЖЫЛЫҚ ТҰРАҚТЫЛЫҒЫ.....	67
Нұрғалиева А.А., Қорабаев Б.С., Матенова Ж.Н., Зейнуллина А.Ж., Сартова Р.Б. ЭКОЛОГИЯЛАНДЫРУ ҚАҒИДАТТАРЫНДА ӨНЕРКӘСІПТЕ ЖОҒАРЫ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ҚОЛДАНУ БАСЫМДЫҚТАРЫ.....	75
Софина А.А., Семенова Е.Н. ТҰРАҚСЫЗДЫҚ ЖАҒДАЙЫНДА РЕСЕЙЛІК КОМПАНИЯЛАРДЫ ҚАРЖЫЛАНДЫРУ КӨЗДЕРІ.....	83
Сембиева Л.М., Жагыпарова А.О., Тажикенова С.К., Петров А.М., Бекболсынова А.С. ЖАҒАНДАНДЫРУ СЫН-ТЕГЕУРІНДЕРІ ЖАҒДАЙЫНДА ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МОНЕТАРЛЫҚ САЯСАТЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ АСПЕКТІЛЕРІ.....	90
Турысбекова Р., Кереева А., Төлегенова А., Касинова М. АЗЫҚ-ТҮЛІКПЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУДІҢ ТҰРАҚТЫ ЖҮЙЕСІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ КООПЕРАТИВТЕРІНІҢ ӨНДІРІСТІК ШЫҒЫНДАРЫН ОҢТАЙЛАНДЫРУ.....	97

Шамуратова Н.Б., Байтиленова Э.С., Наренова А.Н., Искаков Г.Ж., Темиралиева З. АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫНЫҢ ТЕХНИКАЛЫҚ ҚҰРАЛ-ЖАБДЫҚТАРЫ ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАН МЕН МОНГОЛИЯ МЫСАЛЫНДА АГРОИНДУСТРИАЛДЫҚ КЕШЕНІН ГЕОЛОГИЯЛЫҚ ҚАЛПЫНА КЕЛТІРУ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	103
--	-----

Zbigniew Korzeb, Paweł Niedziółka, Жагыпарова А.О., Ракаева А.Н., Серикова М.А. COVID-19 КЕЗІНДЕ БАНК АҚЦИЯЛАРЫНЫҢ КІРІСТІЛІГІНІҢ ДЕТЕРМИНАНТТАРЫ. ВЫШЕГРАД ТОБЫНЫҢ ҚОР БИРЖАЛАРЫНАН АЛЫНҒАН МӘЛІМЕТТЕРІ.....	110
--	-----

ҚҰҚЫҚТАНУ

Алтыбаева А.Т., Рыскулов Ш.Д. ПАРЛАМЕНТТІҢ БАҚЫЛАУ ФУНКЦИЯЛАРЫНЫҢ ПРИНЦИПТЕРІ МЕН НЫСАНДАРЫ.....	118
--	-----

Курмаева Н.А., Усманова Е.Ф., Худойкина Т.В. РЕСЕЙДЕ ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ОТБАСЫ МЕДИАЦИЯСЫНЫҢ ДАМУ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ.....	126
---	-----

Нестеров А.Ю. ТҮРМЕДЕ ТУЫЛҒАН БАЛАЛАР, ОЛАРДЫҢ ӨМІР ТРАЕКТОРИЯЛАРЫ: ЖАЗАЛАУ АСПЕКТІСІ.....	133
---	-----

Рахметулина Б.С., Сейтенова С.Ж., Султанова М.Б., Наурызбаев Е.А., Нукиев Б.А. ГЕНДЕРЛІК ҚОЗҒАЛЫС ГЕНЕЗИСІНІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ НЕГІЗДЕРІ ЖӘНЕ ФЕМИНИЗМ ТЕОРИЯСЫНЫҢ ҚАЛЫПТАСУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	144
--	-----

Тоқтомбаева А.Ж., Аманалиев У.О., Мажитов Б.О. СОТ БІЛІГІ ҰСТАНЫМДАРЫНЫҢ ТАРИХИ ПАЙДА БОЛУЫНЫҢ КЕЙБІР МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	150
--	-----

САЯСАТТАНУ

Нысанбаева А. ҚАЗАҚСТАН МӘДЕНИ САЯСАТЫНЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	155
--	-----

Прокопьева Е.Л., Быкова В.А., Шелеметьева О.М. РЕСЕЙ МЕН ҚАЗАҚСТАННЫҢ САҚТАНДЫРУ НАРЫҚТАРЫ: ЖАЛПЫ ФАКТОРЛАР МЕН ДАМУ ӘЛЕУЕТІ.....	162
--	-----

ПЕДАГОГИКА

Анзорова С., Айбазова М., Жапанова М., Горда А., Колесникова С. БІЛІМ БЕРУДІ ЦИФРЛАНДЫРУ: ВИРТУАЛДЫ УНИВЕРСИТЕТТІК ОРТАДАҒЫ ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР.....	169
---	-----

Дакина Г.Т., Джумажанова Г.К., Аманова А.К. ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫНДАҒЫ ОҚЫТУШЫ МЕН СТУДЕНТТЕРДІҢ ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСТАҒЫ ӨЗАРА ӨРЕКЕТТЕСТІГІ.....	175
--	-----

Дүйсен Ғ.М., Айтжанова Д.А. ОРТАЛЫҚ АЗИЯ ЕЛДЕРІНІҢ АЙМАҚТЫҚ ЫНТЫМАҚТАСТЫҒЫ: ӘЛЕУЕТІ, ДАМУ МЕХАНИЗМДЕРІ.....	181
--	-----

Дүйсенбек А.А., Аблайханова Н.Т., Бауыржан А.Б. ЫНТЫМАҚТАСТЫҚТА ОҚЫТУ ТЕХНОЛОГИЯСЫНЫҢ ЖАЛПЫ БИОЛОГИЯНЫ ОҚЫТУ ҮДЕРІСІН ИНТЕНСИФИКАЦИЯЛАУДАҒЫ РӨЛІ.....	189
--	-----

ФИЛОЛОГИЯ**Гиздатов Г.Г., Әбенәва П.М.**

ГОНЗО-МӘТІНДЕРДІ АУДАРУДЫҢ ЛИНГВИСТИКАЛЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ.....197

Калибаева А.С.

ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ТҰЛҒАНЫҢ ӘМБЕБАПТЫҒЫ

(ГҮЛЖАН УЗЕНБАЕВАНЫҢ МЫСАЛЫНДА).....205

ТАРИХ**Закиева Ж.К.**

ОРТАЛЫҚ АЗИЯДАҒЫ САНДЫҚ ЖІБЕК ЖОЛЫНЫҢ БОЛАШАҒЫ.....212

Қышпанаков В. А.

XX-XXI ҒАСЫРЛАРДАҒЫ ХАКАСИЯНЫҢ ҰЛТТЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫНЫҢ ӨЗГЕРУІ.....220

Труспекова Х.Х.

ҚАЗАҚСУРЕТШІЛЕРІНІҢ МИФОЛОГИЯЛЫҚ

САНАСЫНДАҒЫ ҰЛТТЫҚ ТАРИХТЫҢ РЕКОНСТРУКЦИЯСЫ.....226

СОДЕРЖАНИЕ

ЭКОНОМИКА

Абиева С.Н., Маткаримова Л.К. ОЦЕНКА СОВРЕМЕННОГО СОСТОЯНИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	6
Адилбек Торекбек PR-КОММУНИКАЦИИ В СОВРЕМЕННОМ ОБЩЕСТВЕ.....	14
Амурская М.А., Амирова Р.И., Гуськов С.В. ПРЕДПОСЫЛКИ ГАРМОНИЗАЦИИ СИСТЕМ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА РОССИИ И КИТАЯ.....	20
Блеутаева К., Гусенов Б. ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В ЭПОХУ ГЛОБАЛИЗАЦИИ (НА ПРИМЕРЕ АЛМАТИНСКОЙ ОБЛАСТИ) И ВОЗОБНОВЛЕНИЯ ВЕЛИКОГО ШЕЛКОВОГО ПУТИ.....	28
Байгиреева Ж.З., Ниязбекова Ш.У., Шамишева Н.К. АНАЛИЗ РАЗВИТИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА В ЗДРАВООХРАНЕНИИ СЕВЕРО–КАЗАХСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ.....	36
Демчишак Н.Б., Багрий М.В., Бричка Б.Б., Вислободская Г.П. ВЫБОР ИНСТРУМЕНТОВ ФИНАНСОВОГО СТИМУЛИРОВАНИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ В ОТКРЫТОЙ ЭКОНОМИКЕ: ПРИМЕР УКРАИНЫ.....	43
Жакупов Е.К., Бержанова А.М. ВЛИЯНИЕ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА НА СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ РЕГИОНА.....	51
Кокенова А.Т., Абдикеримова Г.И., Куланова Д.А., Есболова А.Е., Мергенбаева А.Т. ОЦЕНКА И РАЗВИТИЕ МЯСНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ В КАЗАХСТАНЕ И ЗАРУБЕЖОМ.....	59
Кокеева С., Абылайханова Т., Ниязбекова Ш. СТРУКТУРА КАПИТАЛА И ФИНАНСОВАЯ УСТОЙЧИВОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЙ ЦВЕТНОЙ МЕТАЛЛУРГИИ КАЗАХСТАНА.....	67
Нургалиева А.А., Корабаев Б.С., Матенова Ж.Н., Зейнуллина А.Ж., Сартова Р.Б. ПРИОРИТЕТЫ ПРИМЕНЕНИЯ ВЫСОКИХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПРОМЫШЛЕННОСТИ НА ПРИНЦИПАХ ЭКОЛОГИЗАЦИИ.....	75
Софина А.А., Семенова Е.Н. ИСТОЧНИКИ ФИНАНСИРОВАНИЯ РОССИЙСКИХ КОМПАНИЙ В УСЛОВИЯХ НЕСТАБИЛЬНОСТИ.....	83
Сембиева Л.М., Жагыпарова А.О., Тажикенова С.К., Петров А.М., Бекболсынова А.С. СОВРЕМЕННЫЕ АСПЕКТЫ МОНЕТАРНОЙ ПОЛИТИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИОННЫХ ВЫЗОВОВ.....	90
Турсыбекова Р., Кереева А., Толегенова А., Касинова М. ОПТИМИЗАЦИЯ ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ ЗАТРАТ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ КООПЕРАТИВОВ КАК ФАКТОР ФОРМИРОВАНИЯ УСТОЙЧИВОЙ СИСТЕМЫ ПРОДОВОЛЬСТВЕННОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ.....	97

Шамуратова Н.Б., Байтиленова Э.С., Наренова А.Н., Искаков Г.Ж., Темиралиева З. ТЕХНИЧЕСКАЯ ОСНАЩЕННОСТЬ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА И ПРОБЛЕМЫ ГЕОЛОГИЧЕСКОГО ВОССТАНОВЛЕНИЯ АГРОПРОМЫШЛЕННОГО КОМПЛЕКСА НА ПРИМЕРЕ КАЗАХСТАНА И МОНГОЛИИ.....	103
--	-----

Zbigniew Korzeb, Paweł Niedziółka, Жагыпарова А.О., Ракаева А.Н., Серикова М.А. ДЕТЕРМИНАНТЫ ДОХОДНОСТИ АКЦИЙ БАНКА ВОВРЕМЯ COVID-19. ДАННЫЕ С ФОНДОВЫХ БИРЖ ВЫШЕГРАДСКОЙ ГРУППЫ.....	110
--	-----

ЮРИСПРУДЕНЦИЯ

Алтыбаева А.Т., Рыскулов Ш.Д. ПРИНЦИПЫ И ФОРМЫ КОНТРОЛЬНЫХ ФУНКЦИЙ ПАРЛАМЕНТА.....	118
--	-----

Курмаева Н.А., Усманова Е.Ф., Худойкина Т.В. ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СЕМЕЙНОЙ МЕДИАЦИИ В РОССИИ И РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....	126
---	-----

Нестеров А.Ю. ДЕТИ, РОЖДЁННЫЕ В ТЮРЬМЕ, ИХ ЖИЗНЕННЫЕ ТРАЕКТОРИИ: УГОЛОВНО-ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ АСПЕКТ.....	133
---	-----

Рахметулина Б.С., Сейтенова С.Ж., Султанова М.Б., Наурызбаев Е.А., Нукиев Б.А. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВЫЕ ОСНОВЫ ГЕНЕЗИСА ГЕНДЕРНОГО ДВИЖЕНИЯ И ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ТЕОРИИ ФЕМИНИЗМА.....	144
---	-----

Токтомбаева А.Ж., Аманалиев У.О., Мажитов Б.О. НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ ИСТОРИЧЕСКОГО ВОЗНИКНОВЕНИЯ ПРИНЦИПОВ СУДЕБНОЙ ВЛАСТИ.....	150
--	-----

ПОЛИТОЛОГИЯ

Нысанбаева А. АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ КУЛЬТУРНОЙ ПОЛИТИКИ КАЗАХСТАНА.....	155
---	-----

Прокопьева Е.Л., Быкова В.А., Шелеметьева О.М. СТРАХОВЫЕ РЫНКИ РОССИИ И КАЗАХСТАНА: ОБЩИЕ ФАКТОРЫ И ПОТЕНЦИАЛ РАЗВИТИЯ.....	162
--	-----

ПЕДАГОГИКА

Анзорова С., Айбазова М., Жапанова М., Горда А., Колесникова С. ЦИФРОВИЗАЦИЯ ОБРАЗОВАНИЯ: ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ТЕХНОЛОГИИ В ВИРТУАЛЬНОЙ СРЕДЕ ВУЗА.....	169
--	-----

Дакина Г.Т., Джумажанова Г.К., Аманова А.К. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ПРЕПОДАВАТЕЛЯ И СТУДЕНТОВ ВО ВЗАИМООТНОШЕНИЯХ В ВУЗЕ.....	175
---	-----

Дуйсен Г.М., Айтжанова Д.А. РЕГИОНАЛЬНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО СТРАН ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ: ПОТЕНЦИАЛ, МЕХАНИЗМЫ РАЗВИТИЯ.....	181
---	-----

Дуйсенбек А.А., Аблайханова Н.Т., Бауыржан А.Б. РОЛЬ ТЕХНОЛОГИИ ОБУЧЕНИЯ В СОТРУДНИЧЕСТВЕ В ИНТЕНСИФИКАЦИИ ПРОЦЕССА ОБУЧЕНИЯ ОБЩЕЙ БИОЛОГИИ.....	189
---	-----

ФИЛОЛОГИЯ

Гиздатов Г.Г., Әбенoвa П.М.

ЛИНГВИСТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ПЕРЕВОДА ГОНЗО-ТЕКСТОВ.....197

Калибаева А.С.

УНИВЕРСАЛИЗМ ТВОРЧЕСКОЙ ЛИЧНОСТИ

(НА ПРИМЕРЕ ГУЛЬЖАН УЗЕНБАЕВОЙ).....205

ИСТОРИЯ

Закиева Ж.К.

ПЕРСПЕКТИВЫ ЦИФРОВОГО ШЕЛКОВОГО ПУТИ В ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ.....212

Кышпанаков В.А.

ТРАНСФОРМАЦИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ

СТРУКТУРЫ НАСЕЛЕНИЯ ХАКАСИИ В XX-XXI ВЕКАХ.....220

Труспекова Х.Х.

РЕКОНСТРУКЦИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ИСТОРИИ

В МИФОЛОГИЧЕСКОМ СОЗНАНИИ КАЗАХСКИХ ХУДОЖНИКОВ.....226

CONTENTS

ECONOMY

Abieva S.N., Matkarimova L.K. ASSESSMENT OF THE CURRENT STATE OF THE NATIONAL ECONOMY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	6
Adilbek Torebek PR-COMMUNICATION IN MODERN SOCIETY	14
Amurskaya M.A., Amirova R.I., Gus'kov S.V. PRECONDITIONS FOR HARMONIZATION OF ACCOUNTING SYSTEMS OF RUSSIA AND CHINA.....	20
Bleutaeva K., Gussenov B. FEATURES OF DEVELOPMENT OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN IN THE ERA OF GLOBALISATION (ON THE EXAMPLE OF THE ALMATY REGION) AND RESUMPTION OF THE GREAT SILK ROAD.....	28
Baigireyeva Zh., Niyazbekova Sh.U., Shamisheva N. ANALYSIS OF HUMAN CAPITAL DEVELOPMENT IN HEALTHCARE IN THE NORTH KAZAKHSTAN REGION.....	36
Demchyshak N., Bahriy M., Brychka B., Vyslobodska H. SELECTION OF FINANCIAL STIMULATION INSTRUMENTS OF ENTERPRISE'S INNOVATION ACTIVITY IN OPEN ECONOMY: THE CASE OF UKRAINE.....	43
Zhakupov Y., Berzhanova A. INFLUENCE OF SMALL AND MEDIUM ENTREPRENEURSHIP ON THE SOCIO-ECONOMIC POTENTIAL OF THE REGION.....	51
Kokenova A.E., Adbikerimova G.I., Kulanova D.A., Yesbolova A.A.Y., Mergenbayeva A.T. EVALUATION AND DEVELOPMENT OF THE MEAT INDUSTRY IN KAZAKHSTAN AND ABROAD.....	59
Kokeyeva S., Abylaikhanova T., Niyazbekova Sh. CAPITAL STRUCTURE AND FINANCIAL STABILITY AT NON-FERROUS METTALURGY ENTERPRISES IN KAZAKHSTAN.....	67
Nurgaliyeva A., Korabayev B., Matenova Z., Zeinullina A., Sartova R. PRIORITIES OF APPLICATION OF HIGH TECHNOLOGIES IN THE INDUSTRY ON THE PRINCIPLES OF GREENING.....	75
Sofina A.A., Semenova E.N. SOURCES OF FINANCING FOR RUSSIAN COMPANIES IN CONDITIONS OF INSTABILITY.....	83
Sembiyeva L.M., Zhagyparova A.O., Tazhikenova S.K., Petrov A.M., Bekbolsynova A. CONTEMPORARY ASPECTS OF MONETARY POLICY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN IN THE CONDITIONS OF GLOBALIZATION CHALLENGES.....	90
Turysbekova R., Kereeva A., Tolegenova A., Kasseinova M. OPTIMIZATION OF PRODUCTION COSTS OF AGRICULTURAL COOPERATIVES AS A FACTOR IN THE FORMATION OF A STABLE FOOD SUPPLY SYSTEM.....	97

Shamuratova N.B., Baitilenova E.S., Narenova A.N., Iskakov G.Zh., Temiraliyeva Z. TECHNICAL EQUIPMENT OF AGRICULTURE AND PROBLEMS OF GEOLOGICAL RESTORATION OF THE AGROINDUSTRIAL COMPLEX ON THE EXAMPLE OF KAZAKHSTAN AND MONGOLIA.....	103
--	-----

Zbigniew Korzeb, Paweł Niedziółka, Zhagyparova A.O., Rakayeva A.N., Serikova M. DETERMINANTS OF BANK'S SHARES RATES OF RETURN DURING COVID-19. THE EVIDENCE FROM VISEGRAD GROUP STOCK EXCHANGES.....	110
---	-----

LAW

Altybaeva A.T., Ryskulov Sh.D. PRINCIPLES AND FORMS OF CONTROL FUNCTIONS OF PARLIAMENT.....	118
---	-----

Kurmaeva N.A., Usmanova E.F., Khudoikina T.V. PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF FAMILY MEDIATION IN RUSSIA AND THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	126
--	-----

Nesterov A.Y. CHILDREN BORN IN PRISON, THEIR LIFE TRAJECTORIES: THE PENAL ASPECT.....	133
---	-----

Rakhmetulina B.S., Seitenova S.Zh., Sultanova M.B., Nauryzbayev E.A., Nukiev B.A. THEORETICAL AND LEGAL FOUNDATIONS OF THE GENESIS OF THE GENDER MOVEMENT AND FEATURES OF THE FORMATION OF THE THEORY OF FEMINISM.....	144
---	-----

Toktombaeva A.Zh., Amanaliyev U.O., Mazhitov B.O. PRINCIPLES OF JUDICIAL AUTHORITY: HISTORY OF ESTABLISHMENT.....	150
---	-----

POLITICAL SCIENCE

Nyissanbayeva A. ACTUAL PROBLEMS OF CULTURAL POLICY OF KAZAKHSTAN.....	155
--	-----

Prokopjeva E.L., Bykova V.A., Shelemetyeva O.M. INSURANCE MARKETS IN RUSSIA AND KAZAKHSTAN: GENERAL FACTORS AND DEVELOPMENT POTENTIAL.....	162
---	-----

PEDAGOGY

Anzorova S., Aibazova M., Zhapanova M., Gorda A., Kolesnikova E. DIGITALIZATION OF EDUCATION: PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES IN A VIRTUAL UNIVERSITY ENVIRONMENT.....	169
--	-----

Dakina G.T., Dzhumazhanova G.K., Amanova A.K. INTERACTION OF THE TEACHER AND STUDENTS IN THE RELATIONSHIP AT THE UNIVERSITY.....	175
---	-----

Duisen G.M., Aitzhanova D.A. REGIONAL COOPERATION OF CENTRAL ASIAN COUNTRIES: POTENTIAL, DEVELOPMENT MECHANISMS.....	181
---	-----

Duisenbek A.A., Ablaihanova N.T., Bauyrzhan A.B. THE ROLE OF COOPERATIVE LEARNING TECHNOLOGY IN THE INTENSIFICATION OF TEACHING GENERAL BIOLOGY.....	189
---	-----

PHILOLOGY
Gizdatov G.G., Abenova P.M.

LINGUISTIC ASPECTS OF TRANSLATION OF GONZO-TEXT.....197

Kalibayeva A.S.

UNIVERSALISM OF CREATIVE PERSONALITY

(ON THE EXAMPLE OF GULZHAN UZENBAYEVA).....205

HISTORY**Zakiyeva Zh.K.**

PROSPECTS OF DIGITAL SILK ROAD IN CENTRAL ASIA.....212

Kyshpanakov V.A.

TRANSFORMATION OF THE NATIONAL STRUCTURE

OF THE KHAKASIA IN THE XX-XXI CENTURIES.....220

Truspekova Kh.Kh.

RECONSTRUCTION OF NATIONAL HISTORY IN THE

MYTHOLOGICAL CONSCIOUSNESS OF THE KAZAKH ARTIST.....226

**Publication Ethics and Publication Malpractice in the journals of the
National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan**

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

[www:nauka-nanrk.kz](http://www.nauka-nanrk.kz)

**ISSN 2518–1467 (Online),
ISSN 1991–3494 (Print)**

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en>

Редакторы: *М.С. Ахметова, А. Ботанқызы, Д.С. Аленов, Р.Ж. Мрзабаева*
Верстка на компьютере *В.С. Зикирбаевой*

Подписано в печать 15.08.2021.
Формат 60х881/8. Бумага офсетная. Печать - ризограф.
8,5 п.л. Тираж 300. Заказ 4.